

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Poština plačana v gotovini Cena današnje štev. Din —75

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 13. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10.—, za inozemstvo D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, na izkaznice D 10.— inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, petek 17. septembra 1926.

Leto: VII. — Številka: 210.

Tit. Knjižnica 1
Ljubljana

Diktatorji — mednarodna nevarnost

Svetovna vojna je podrila več prestolov, vznikale so na vse strani nove republike, z demokratičnimi napravami se je šlo v skrajnost. Teoretiki so prerokovali, da bo demokracija triumfirala po vseh, ki so jo v glavnem zakrili in vodili kralji in cesarji.

In res — prva leta po vojni je bilo ljudstvo upravljeno velikih svoboda in pravice. V tem gladi so se mnogi preoblikovali: oči so bile večje od želodca, ki ni bil dovolj varen in ni mogel vsega prebaviti.

Tedaj je dvignila glavo reakcija. — Bolje je bilo v starih, dobrih časih! In ljudstvo si je zaželelo cesarjev, absolutizma, samo da mu ne bi bilo treba misliti in si beliti las s težkimi problemi. Naj misli en za vse in naj tudi za vse odločuje. Ta duševni preokret so izkoristile nekatere močnejše osebnosti in so se s pomočjo ljudstva — Lenjin, Mussolini — ali preko vojske — Primo de Rivera, Pangelos, Kemalpaša — polastile oblasti. In tako je v teh deželah zares nastopil mir in red po letih nezrelega tavanja.

Počasi se je tudi drugod razvila, zlasti pri površni politični inteligenci, moda, da kokerira z diktaturo kot edinozveličavno obliko državnega vladanja. Demokratični parlamentarni sestavi dopuščajo večjo ali manjšo svobodo diskusije. Tu vendarle lahko ošteješ vse in vsakogar. Stranke žive od boja druge proti drugi, da si tako priborijo večino in oblast. Ena mora torej kritizirati in oštevati, druga pa delati. Toda široki ljudski sloji se ne morejo poglabiti v jedro življenjskih vprašanj; oni nočejo slišati toliko idej kolikor odgovor na vprašanje: Kdo je kriv? Rezultat je potem: mržnja ali oboževanje tega ali onega.

Tedaj pa prihaja tisti, ki je stal ob strani in ki hoče vse to preoblikovati, vsega se polastiti: ki ga moti svoboda konkurence in prosto tekmovanje, ki mu ni da težke in mučne poti, po kateri prihaja politična stranka do večine. Le-ta začneja zastopati ljudi: krivi so vsi povprek, jaz edini vas lahko rešim! — vpilje na vseh vogalih.

Gg. Pangelos, Mussolini in Primo de Rivera so se povzpeli na diktatorski sedež edine na ta način, da so psovali stranke in njih voditelje, da so vzbujali stud nad kričavo politično borbo in se tako dotaknili one žice človeške nature, ki stremi po podrejenosti, po vodstvu.

Ali kakor hitro so se znašli na vrhovi višini popolne moči in oblasti, jih je poprijela neodoljiva, strastna želja, da bi bili tudi izvoljeni, da bi vpognjeno in usmerjavano ljudstvo izrazilo zadovoljstvo z njih vladjo. Ker pa se morajo bati slehernega prostega izražanja razpoloženja med ljudstvom, ker ne smejo dopustiti, da bi se pokazala morda le senca dvoma o edinozveličavnosti njihove vlade, jih muči neprestano samo ena želja: da zaslepe ljudstvo z velikimi gestami, ki naj pomenijo tudi velike uspehe. A ker so v notranji politiki že končali, morajo, kajpa, vzbikati svoje prste v mednarodni položaj, da se tu pokažejo in na ta način opravičijo svoj obstoj.

Tako so ti diktatorji vsi po vrsti pokusili in še poizkušajo, da bi si onstran meja svojih držav pridobili nekatere zastave in ovenčali svoje glave z nedvomnimi laurikami. Pangelos je vprizoril vojaški izpad proti Bolgariji, Kemalpaša se nastavlja zgolj na svoje vojaške uspehe, a z Anglijo se je spoprijel zavoljo Iraka. Mussolini živi zgolj v domišljiji o velikih akcijah na račun svojih sovobodov: okupiral je Krf, ugrabil Reko, preti Nemčiji, išče kolonij in sedaj potuje po svojem tvarišju po profesiji. Primo de Rivero, da posega za Tangerjem. Je-li kakrat demokracija vladana država vsaj izdaleč tako nevarna za mednarodni mir kot ti-le diktatorji?

Rdeča sled človeški krvi označuje pot diktatorskega prestola. Ali kri kliče

Kratko — najnovejše

Obsedno stanje v Trstu je bilo ukinjeno. Med Francijo in Italijo se je razvil diplomatski konflikt, ker so se fašisti v več mestih pregrešili zoper mednarodno nedotakljivost konzulatov. Fašizem je sploh silno ogrožen radi ogrožene Mussolinijeve glave in preti na vse strani z orožjem in bojotom.

V Italiji bodo uvedli smrtno kazen za zločin proti življenju kralja in ministrskega predsednika, zoper oborožene upornike, bandite, morilce očetov, mater in otrok. Zločinci bodo ustreljeni.

Nr. Ninčič je na neko vprašanje izjavil, da so mogoče arbitražne pogodbe med balkanskimi državami, vendar pa za sedaj stoji Bolgarija na poti. V srednji Evropi je tak sporazum docela mogoč. Avstrija in Jugoslavija sta storili prvi korak k njemu.

Po kraljevem odhodu v inozemstvo

Razne kombinacije zopet prekrizane. Toda le za nekaj dni...

Beograd, 16. septembra.

Povodom bivanja ministrskega predsednika Uzunovića na Bledu se širijo v političnih krogih razne nove kombinacije. Tako je po nekih vesteh Uzunović baje voljan, dati konce sije Radiću in Pašiću in sicer na ta način, da bi žrtvoval Maksimovića in dr. Nikića. Če ne bi hotela prostovoljno izstopiti iz vlade, bi izzval Uzunović vladno krizo ter bi pri sestavi nove vlade oba navedena politika kratkoma prezrl. Notranje ministrstvo bi dobil v tem primeru Milorad Vujčić.

Vse te kombinacije so za sedaj brez podlage, ker je kralj že podpisal ukaz, da radi svojega potovanja v inozemstvo prenese svojo oblast na vladjo. Do kraljevega povratka je tedaj izključena sleherni izprememba sedanjega političnega položaja.

Krajačev boj proti gospodarski krizi

Zoper uvoz luksuznega blaga, obisk inozemskih letovišč, uradniške nadure in — našminkane uradnice v ministrstvih...

Beograd, 16. sept.

Trgovinski minister dr. Krajač je predložil ministrskemu svetu načrt glede rešitve gospodarske krize. Glavni namen je pobijanje luksuza. Obisk inozemskih letovišč bo omejevan z velikanskimi taksumi, v ministrstvih in uradih bodo uvedene velike omejitve glede dijet in nadur. Uvoz luksuznega blaga se bo sistematično onemogočal. Uradnice bodo morale prihajati v urade v priprosti oblekah, doslojno oblečene. Strogo se jim bo prepovedalo prihajati v ministrstva na delo s šminko ali pudrom na obrazu.

CURIH (Avala), 16. septembra. Zaključni tečaj. Beograd 9.145, Paris 14.7625, London 25.1175, Newyork 517.50, Milan 18.90, Praga 15.33, Dunaj 72.95, Budimpešta 0.0072475, Berlin 123.1925, Bruselj 14.20, Amsterdam 207.425, Bukarešta 2.60, Sofia 3.74.

po krvi. Veliki duhovi Rusije, Španije in Italije morajo bežati iz svoje domovine, ker jim ni v nji zasigurno niti golo življenje. A še to peče diktatorja! Njegov gnev bi jih hotel tudi ondi zadržati — zakaj zdaj se mu, da njegova moč in oblast ne pozna meje.

Vse ima svoj čas. Tudi diktatura. — Njena avreola blodi in se tanjša. Eden Pangelos je izgubil a drugi »bangelos« bodo kmalu sledili.

V dobi velike ideje Društva narodov se ne more človeštvo vrniti k srednjeveškim državnim oblikam. Današnje diktature so trenutni krči človeškega razvoja, epizode in zablude. Kakorkoli je demokracija težko breme in mukotrpna pot, mora priči prejalisei na cilj, zakaj demokracija je danes edino jamstvo zdravega in normalnega razvoja. Ona edina lahko pripelje ljudstvo do kulture, edina lahko na pametnejši način uredi odnose med narodi. (Riječ).

Nova Seiplova vlada v Avstriji?

Dunaj, 15. septembra.

Zvezni kancelar Ramek, se je vrnil iz Zeneve in je našel političen položaj ravno tako nejasen, kakor je bil pred njegovim odhodom. V parlamentu prevladuje mnenje, da so dnevi Ramekove vlade šteti. Vzdržuje se vest, da bo Ramekov naslednik dr. Seipel, ki pa bi prevzel vlado le tedaj, če bi dobil jamstvo, da ga ne bodo zopet vrgli separatistična nasprotja med posameznimi avstrijskimi deželami. Vsekakor bodo sestavili novo vlado zgolj krščanski socialci in veleneci.

Dnevna kronika

— Kralj in kraljica sta danes odpotovala v Pariz, kjer se bo kralj podvrgel lahki operaciji na željosti.

— Močević Pašić. Ko je prispel bivši ministrski predsednik Pašić, na poti v Cavtati v Split, so ga pozdravili razni gospodje in marljivci časnikarji so se nadejali dobiti od njega kakih izjav. Ali čutiljivi Pašić za granico, čutiljivi Pašić preko granice. Dejal je le: Glavno je, da smo doživeli osvobodjenje! Hotel pa je reči: Glavno je, da pridem še enkrat na vladjo. Vse drugo pride potem samo od sebe...

— Značilna vest. Zagrebški »Jutarnji list« poroča iz Beograda: »Dr. Korošec pričakuje razvoj situacije in se drži dokaj rezervirano, vendar pa si ne dela posebno veliko skrbi glede vstopa v vladjo, ker se pri njegovih ljudeh čuti nekako kolebanje radi tega, ker niso že dolgo na vladji.« Če popravimo nerodno, logično zmedeno stilizacijo te vesti, nas zanima samo zadnji stavek o kolebanju v Koroševih vrstah. Nervozni so, ker niso že dolgo na vladji! Morda pa bolj radi tega, ker ne bodo še dolgo, dolgo na vladji!

— Komisijiski ogled načrta za železnico Rogatec—Krapina se bo vršil v ponedeljek dne 20. t.m.

— Hlinjena morala. V nekaterih zagrebških listih beremo včasih gniljive članke o bedi prostih, o njih težkih obtožbah na račun moških in sedanje družbe sploh. Te izjave, ki jih nalove reporterji listov na uravnotežen oddelku policije ali v čakalnici venerične ambulance, so čisto kljub cinizmu, s katerim govori propadlo dekle, tako pošteno in jasne, da točjejo vso našo meščansko družbo s kladivom po glavi. Ali listi jih obdajo z nekako lažljivo moralistično brozgo, ki ji ne verjame ne pisec ne čitatelj, zavijejo jih v tisto osladno sentimentalnost, ki diši po pikanteriji in ki tako dobro te ljudem, ki si hočejo razdražiti izvestne nerge. Pa naj bi še vse to bilo resno mišljeno, naj bi bila v vsem tem iskrena težnja po poboljšanju družbe, po osvobodjevanju človeka od suženjstva spolnosti, je vendarle vse skupaj hlinjena komedija meščanske morale, kajti na drugih straneh lista se servirajo taki romani, pikantne zgodbe in po spolnosti močno zaudarjajoči dogodki, da pubertetna mladina in razni slabici obojega spola, ki so zašli v osladno blato razdražene lubezenske fantazije, ne vidi in ne slišijo obupnih klicev prostih in prevaranih deklet, marveč se razuzdano navdušujejo za »izživetje«. In listi jim vrhu tega med inzerati — za dober denar, nude priliko, da se shrepeneča srca najdejo. Rubrika »Dopisovanje je po veliki večini rubrika zvodništva in tajne prostitucije, vendar pa je kljub večkratnim javnim protestom noben list ne opusti. Ah, pa saj se radi tega na drugi strani gniljivo razjoka ob bedi prostih in padlih deklet, saj izpusti vsak dan kak sentimentalni vzdih in če treba opusje ubogo prostitutko, na veselje »spodobni« ženi, ki rada čita v kavarni take »slasčice«, ko vara moža in ljubčka z novimi ljubinci. In te lube morale je že foliko, da bi bilo bolje, če bi človek veljal v meščanskem smisu za nemoralnega... Farizejstvo!

— Kaj vse stori jeza... Mesar Milan K. v Zagrebu se je sprl s svojo ženo. — Zgodilo se je v stojnici in ljudje so imeli zastoj rodbinsko sceno. Razjarjen so-prog je slednjič pograbil sekivo, si odse-

kal prst in pomolil ženi krvavečo roko, rekoč: »Na, napij se moje krvi!...«

— Melanholičen vojak. V kleti zagrebške podoficijske šole se je včeraj o-besil vojak Peter Kopas. Kazal je delj časa znake melanholije in ker se ni mogel rešiti neljubega mu kasarniškega življenja, je šel rajši v smrt.

— K prepiru o jadranski železnici. Kakor smo že ponovno zabeležili, se razni krogi v Beogradu in v južnem delu države pripravajo med sabo, kod bo tekla bodoča jadranska železnica. Minule dni se je napotila posebna komisija z generalnim železniškim direktorjem Ilićem na čelu v kraje, ki bi prišli v poštev. Medtem pa je sporočila angleško-ameriška družba, ki je ponudila kapital za zgradnjo te proge in ki jo zastopa baron Rajčić, da je dobro poučena o naših razmerah in ve, kje bo proga najbolj rentabilna. To je edinole črta Beograd—Split. Za lokalne kroge v Črni gorji je to stališče hud udarec.

— Zanimivosti o Turkih. V Baku se je vršil pred nekaj dnevi prvi kongres turških jezikoslovcev. Na kongresu se je dogajalo, da uporabljajo Turki 57 vrst abeced, radi česar nastaja taka zmeda, da turška kultura ne more naprej. Kongres je sklenil, da se stopnjema zavržejo turški abecedniki in se upelje latinica, ki je v Turčiji jako priljubljena pisava. Še ena zanimivost je bila ugotovljena na tem kongresu: največja turška država je pravzaprav Rusija, ker živi v nji približno 20 milijonov Turkov.

— Ruska mesta v Ameriki. V zadnjih dveh letih se je v Ameriki ustanovilo dvoje ruskih mest. Minulega leta je bil ustanovljen Novi Petrograd. Mesto hitro napreduje in je zgrajenih precej stavb, ki so deloma že naseljene. Ameriški Novi Petrograd je zidan po načrtu starega Petrograda. Letos pa so v bližini Detroita pričeli graditi Novo Mosko, ki bo oddaljena le 20 minut od Fordovih tovarn.

— Potepuh postal mati. K nekemu posestniku v Wicperndorfu v Labudski dolini je prišel protekle dni potepuh, ki je prosil za večerjo in prenočišče. Ko se je vrnil drugo jutro iz hleva k zajtrku, je dejal, da joca v slami majhen otrok. Posestnik je potepuha zadržal in obvestil policijo, ki je našla v slami novorojenčka, katerega mati je bil — potepuh. Gre namreč za 20letno brezposelno Marijo Amon, ki je hodila že leto dni po deželi v moški obleki, da bi dobila lažje posla. Posestnik jo je obdržal kot dekle.

— Rusija se oborožuje na Črnem morju. V Rumuniji je izzvala veliko vznemirjenje vest, da prihaja 18 ruskih vojnih ladij iz Baltičkih voda v Črno morje. Kakor poročajo iz Rusije, bo sploh vsa baltička flota usidrana v Črnem morju. Mesto baltičke pa bo odšla na sever ruska črnomorska, ki jo je odpeljal general Wrangel in ki se sedaj nahaja v Bizerti. Francija je vrnila Rusiji omenjene ladje pod pogojem, da jih ne bo rabila v Črnem morju. Radi tega je Rusija črnomorsko mornarico poslala na sever, baltičsko pa v Črno morje.

Mariborske vesti

Maribor, 16. septembra

m Kraljeva zahvala za pozdrav povodom otvoritve Trgovske akademije. — Veliki župan je obvestil vodstvo državne trgovske akademije, da mu je državni minister sporočil toplo zahvalo Ni. Velikanstva kralja Aleksandra za udanostne pozdrave povodom otvoritve drž. trgovske akademije.

m Gostje iz Lužice. V Maribor bo prispel te dni dr. Herman Sleč, organizator Lužičkih Srbov, zet znanega lužičkosrbskega voditelja Smolerja, ki se že nekaj časa mudi v okolici Rog. Slatine.

m Trgovci! Obrtniki! Volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo so bližajo li koncu. Kdor se ni odposlal glasovnice, naj to nemudoma stori. Vse potrebne informacije dajejo organizacije in zaupniki.

m Nečuvna agitacija za volitve v Zbornico. Prejeli smo: Notico pod tem naslovom, ki jo je obelodanil »Tabor«, je zadela v živo g. posl. Žebota. Dasi ni bil niti imenoma omenjen, je čutil krivico ter se v »Slovenec« št. 209 nekako opravičuje. Ker pa me sumi kot psa kot

notice in tudi imenoma napada, najvzame na znanje, da sem jaz v polni meri upravičen brigati se za te volitve, nima pa s tem nič opraviti narodni poslanec g. Žebot. Ali trgovstvo res trumoma obrata hrbet svojim organizacijam, to bodo dokazale volitve. Da pa bodo gosp. Jelačinu mnogi, ki so imeli o njem še pred kratkim boljše mnenje, tokrat pokazali hrbet, to je tudi jasno. Prav tako bo menda pri obrtništvu. Pa pravi, da je Jelačin-Ogrinova lista od vseh volilcev že do sedaj dobila 75%. Jaz trdim, da obe listi skupaj nista dobili že toliko. — Pri teh volitvah ne sme odločevati kaka strankarska zagrizenost, (izvzeti so mnogi nerazsodni), ampak le razum inteligentnega trgovca in obtnika. Naša agitacija je dostojna in poštena, nasproti pa imate Vi agitatorje, ki na trgu branjeve kar klofutaio. Da poraz 22. tm. ne bo naš, ampak drugih, je tudi gotovo, prav tako bodo še sledili porazi na škodo drugim. Pokazale so pot sedajne volitve trg. gremija Slov. Bistrica. Nemec pa ni treba milo prositi za glasove, ker sami bolje vedo, kaj storiti. Nemške dopise sem članom Nemcem pošiljal vedno, odkar sem predsednik gremija, ter jih bom tudi v bodoče brez dovoljenja gosp. Žebota. — V. Weixl.

m Pri dnevnih gledališki blagajni se je začela razprodaja vstopnic za sobotni večer meloplastičnih plesov gđc. Mirjam Janečkove. Zanimanci naj si preko mogoče rezervirajo vstopnice. Določene so zvišane dramske cene, tako da vstopnice niso drage in je udeležba omogočena tudi manj imovitim. — Po mestu so izložene fotografije praške umetnice in risbe znanega grafika prof. Gjurica, ki naj bi si jih vsak ogledal.

m Český klub naznanja svojim rejnikom, da se vrši vpis v dopolnilno češko šolo v petek popoldne ob 3. uri v deklinski meščanski šoli v Cankarjevi ulici.

m Gospodim volilec v zbornico za Trgovino, obrt in industrijo. G. Murko, ki je danes kandidat Jelačin-Ogrinove liste, je pred meseci vpsal Trg. gremiju prijavo, da žel. konzuma društva prodajajo tudi nečlanom, kar hočejo. Predsednik gremija je to pritožbo naslovil na Zbornico in se je v trgovskem odseku o tem razpravljalo. Vendar pa g. Jelačin kot predsednik ni pustil te zadeve pred plenem zbornice, češ, da ne bi bilo uspeha, nasprotno pa bi nekaterim trgovcem škodovalo. Toliko cenj. volilec v vednost, da bodo vedeli, kak prijatelj je g. Jelačin posebnemu malemu trgovcu. In nje ga hoče še kdo voliti? — V. Weixl.

m Zagoneten zločin v mariborski okolici. Kakor smo poročali, so pred dnevi našli pri Sv. Marjeti ob Pesnici v nekem skednju truplo neznanca. O zadevi, ki je povsod vzbudila mnogo zanimanja, se je veliko razpravljalo in domnevalo. Kakor pa je razglašala obdukcija, gre najbrže za zločin, kajti na zadnjem delu ločanje ima neznanec močne udrtine, ki pričajo, da je bil večkrat udarjen po glavi s kakim topim orodjem.

m Opereta »Potepuhi« od Ziehrerja v Mariboru. Dramatični odsek Sokola v Studencih je naštudiral v počitnicah krasno, melodiozno opereto »Potepuhi« (Die Landstreicher), katero je prvič uprizoril v soboto dne 11. t.m. na svojem lastnem odru v Studencih. Uspeli sobotne predstave kakor tudi prve repriže v nedeljo je bil popoln. Ker so stroški za igro precej visoki in so v Studencih nadalje predstave zaenkrat nemogoče, se ponovi igra v nedeljo dne 19. tm. ob 20. uri v Narodnem gledališču v Mariboru, na kar se občinstvo posebej opozarja. Igra vsebuje številno lepih glasbenih točk ter je polna zdravega humora. Proizvajala se bo v Mariboru samo enkrat. Predprodaja vstopnic dnevno pri gledališki blagajni.

m V soboto dne 18. in nedeljo 19. tm. koncert v »Vetrinskem dvoru«. Igra pri ljubljena godba. Istotam priredi pevsko društvo »Jadrani« v soboto 18. t.m. zabavni večer. V nedeljo 19. t.m. ob 22. uri se zaključita tekma na kegljišču in razdele zmagovalcem darila. Tekmovalci požurite se!!

m Kavarna mestni park. Dnevno svira Salonski kvintet od 16.30 do 18.30 ure in od 21. do 2. ure. Najboljše vino odprto in v steklenicah, breskov bowle, dnevno sveže domače pečivo. 1960

m Tvrška Jos. Karničnik, Slovenska ul. 10. prireja v svrhu reklame za njene nove posebno dobre vrste nogavic, kakor tudi, da ta predmet v svoji trgovini bolje vpelje, počenši z sredo 15. septembra reklamni teden nogavic z 20% popusta na navadne cene pri vseh vrstah nogavic za dame in gospode. Da še vsem onim katerim v reklamnem tednu samovozni ni bilo mogoče izrabiti prilike, omogoči cenjen nakup samovoznic, daje gorenja tvrška v tednu kot zgoraj zopet še 20% popusta od navadnih cen pri vseh samovoznicah. 1946

Narodno gledališče

Repertoarni načrt Narodnega gledališča v Mariboru za sezono 1926-27

A. Drama: Otvori se z najlepšo in najprezentativnejšo slovensko tragedijo Zupančičevo »Veroniko Deseniško«. Od slovenskih del se vprizori še jeden Cankar, bržkone »Za narodov blagor« in kaka dobra noviteta. Od srbohrvaških avtorjev bosta zastopana Pecija Petrovič (menda po svoji »Zemlji«) in Begović po »Božjem človeku«. Češe reprezentira Langer s »Periferijo«, a Ruse Turgenjev z »Natalijo« in Averčenko s komedijo »Igra s smrtjo«. Francozi bodo bogato zastopani: Zola s »Thérèse Raquin«, Sardou z »Dobrimi prijatelji«, Gerally z »Aimée« in Bisson z »La femme X«. Shakespeare se nam predstavi s klasično komedijo »Kar hočete«, a od drugih Angležev Jerome-Jerome s komedijo »Miss Hobbs«, Coward z ljubko novo veseligr »Weecend«. Strindberg, ki ga poznamo dozda le od najrešnejše strani, pride tokrat na vrsto s komedijo »Tovariši«. Nemei pa z Gerhardom Hauptmannom (»Bobrov kožuh«) — dalje Thoma z izvrstno komedijo »Morala« in Wildgans z »Ljubeznijo«. Slednjič še Španjolec Echegaray (Zla dedščina). Madžar Molnár (Bajka o volku) in Poljanec Nicodemi (»Učiteljica«). — Letos pride tudi ljudska igra do popolne veljave. Finžgarjeva »Naša kri: Nestorjeva veseligr »Danes bomo tiči«. — Anzenbergerjeva »Slaba vest« in še druge slične igre bodo ob nedeljskih popoldnevih gotovo ponovno napolnjevale gledališče z okoliškim občinstvom kakor so pred vojno dvorano v Narodnem domu. Vmes pa bo prihajala tudi naša deca na svoj račun. Tej bo prineslo gledališče letos kar 3 igre: pred vsem Gasparjevo slovensko noviteto »Divji mož«.

B. Opera. Po lanskem zastopu se bo letos opera zopet čvrsto povzpela in prinesla tele popularne opere svetovnega repertoarja: Leoneavallo veldramatične »Pagliacci« (Bajazzo), skupno z Mozartovo komično opero-jednodeljanko »Bastien in Bastienne«, dalje Masseneto »Manon«, Puccinijevo »Madame Butterfly«, Adamovega »Le Postillon de Lonjumeau« in Verdijevega »Rigoletta«. Na novo se naštudira Parmov »Urh« in še katera od uspešnih oper zadnjih sezon.

Opereta bo ponovila lanijska dela in naštudirala tri nova, pred vsem Offenbachovo »Lepo Heleno«.

Mariborski gledališki abonma. Lanskim abonentom so prostori rezervirani do četrtka 16. t.m. priglasi za nove abonentne pa se sprejemajo do četrtka 23. t.m. Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih — prvi pri vpisu. Kuponi se ukinejo, zato pa se uvedejo bloki (za 30 predstav) tudi za uradnike (po nižjih cenah in na obroke). Abonma je neprenosljiv na drugo osebo in med sezono neodpovedljiv.

Porotno sodišče

Kmečka pravda radi zemlje in nje posledice

Snoči se je končala razprava proti vdovi Razlagovi, obtoženi požiga (glej včerajšnjo številko). Ker ni bilo direktnih dokazov za njeno krivdo, so bila mnenja porotnikov deljena. Vprašanje krivde požiga so s 6 glasovi potrdili, s 6 pa zanikali, potrdili pa so soglasno postranska vprašanja, radi katerih je bila obsojena na 3 mesece zapora. Ker je ostalo že presedela v preiskovalnem zaporu, bo zaprta samo še 14 dni.

Ponarejanje in tihotapstvo taksnih znamk

V noči od 13. na 14. novembra 1925 je v St. Ilju v Slov. goricah opravljala službo pripravnik finančne kontrole V. Lubej. V sumljivem pogovoru je zasačil znanega tihotapca Vrabla z nekim neznanecem, ki je pobegnil. Ko je hotel odvesti na stražnico Vrabla, mu je tudi ta pobegnil.

V isti noči je patrila finančnih organov in orožnikov prežala ob železnici. Na cesti je zapazila dva moža: Vrabla in neznanca. Ko so ju preiskali so našli pri neznanecu 1768 taksnih znamk a 50 Din za taksiranje igralnih kart in domine. Oba sta trdila, da sta taksne znamke našla v St. Ilju. Toda kmalu nato je graška policija izsledila družbo ki je ponarejala naše taksne znamke. Preiskava v Gradeu je dokazala, da je v afero vpleten tudi Vrabl, ki je ponarejanje naših taksnih znamk forsiral in izplačeval denar posredovalcem. 1800 taksnih znamk je Dobernik izročil osebno Vra-

blu tik na meji in dejanja ne taji, ostalih 5000 ponarejenih taksnih znamk pa je vtihtopil Ant. Pelce in jih izročil Petru Nemcu.

Poleg drugih je prenos teh taksnih znamk posredoval tudi Jožef Puh, ki se izgovarja na vse mogoče načine.

Peter Nemec, Franc Sever in Ivan Podplatnik so tvorili družbo zase. Nemec in Podplatnik sta kupila na Dunaju tri zaboje igralnih kart in si nabavila tudi potrebne količine taksnih znamk, ker sicer je bilo razpečevanje igralnih kart nemogoče. V to svrhu jima je Sever posodil 20 milijonov Ka.

V afero taksnih znamk, ki je zavzela precejšen obseg in našla odmev celo v Zagrebu, je vpleten Jožef Javor, ki pa menda ni imel ravno tako slabih namenov, kakor ostala pestra in dobro organizirana družba, ki se danes zagovarja pred porotnim sodiščem.

Razprava se ob zaključku lista še nadaljuje.

Samomor 4½ letne deklice

Ker ni mogla najti smisla življenju in njegovim tegobam.

Splošno znano je, da je Budimpešta mesto v katerem se dogaja največ samomorov. Kljub temu pa se je 12. t.m. pripetil tako nenavaden slučaj, da je presenetil celo najbrezčutnejše meščanske plasti. Štiri in pol letno dekletce, ki je začutilo resnost življenja, je skušalo storiti samomor. Mala Jolanka Madarasz, jako bistroumen otrok, ki je bil duševno tako razvit, kakor kak 14-letno dekle, je bila priča težkega boja, ki so ga s težavo bili njeni stariši za obstanek družine.

Nekega dne je nepričakovano vprašala svojo skrbno mamo: »Povej mi mamica, čemu moramo živeti?« Mati ji ni vedela odgovoriti, temveč je dejala: »Ne vem, drago dete«. Enako je dekle vprašalo očeta, ki tudi ni našel primerne odgovora, da bi zadovoljil radovednost otroka. Ko sta 11. t.m. stariša odšla z doma, je Jolanka popila večjo količino raztopljene sode. Kmalu se je pričela radi strašnih bolečin zvijati in kričati. Sosedje, ki so slišali kričanje so takoj prihitali na pomoč in odvedli dekletce v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Sokolstvo

o Tombola Sokolskega društva v Mariboru. V nedeljo dne 3. oktobra bo priredilo tukajšnje sokolsko društvo veliko tombolo s tisoč dobitki. Glavni dobitki: Spalnica, kuhinja, šivalni stroj, bicikl, klubska garnitura, voz drv, moške in ženske obleke itd. so jako dragoceni. K slehernemu teh dobitkov opravičnje vsakogar srečka, ki stane samo 250 Din. Dobe se v vseh trgovinah, trafikah, kavarnah in gostilnah ter denarnih zavodih. Segajte pridno ponj!

o Redna telovadba članic je odslej vsak ponedeljek in petek od 19.—20. ure v gimnazijski telovadnici. Načelnica.

Sport

MOLNP (službeno). Na včerajšnji seji so bili izžrebani sledeči termini in protivniki: 26. sept. Maribor: Svoboda Mura: Ptuj v Murski Soboti. — 3. okt.

Praktikant z začetno plačo 1200, ki sprejme pri »Maros«, tvornica za obleke. Ruška cesta 45. 1954

Elitni koncert

Velika kavarna

od 16. septembra

Kaplanekov

Charleson Band

Prvovrstni moderni

orkester

DNEVNO

V 1940

Veliki kavarni

Mura: Merkur v Murski Soboti, Maribor: Ptuj v Ptuj Rapid: Svoboda: 10. oktobra Svoboda: Merkur: Rapid: Ptuj v Ptuj. Maribor: Mura v Murski Soboti. 17. okt. Maribor: Merkur: Rapid: Mura v Murski Soboti. 24. oktobra Maribor: Rapid: Mura: Svoboda v M. Soboti. Ptuj: Merkur v Ptuj. 31. oktobra Merkur: Rapid: Ptuj: Svoboda v Ptuj. V nedeljo dne 19. tm. odigraja ob 16.30 uri Maribor in Rapid prijateljsko tekmo. Sodnik g. Nemec. — Službujoči odbornik g. Pukel.

: ZNS. (Podsekcijski Maribor službeno) V petek dne 17. t.m. se vrši točno ob 19. uri v hotelu »Pri zamorcu« sestanek vseh nogometnih sodnikov mariborskega okrožja. Vabljene so vsi savezni in podsavezni sodniki, kakor tudi vsi prijavljeni sodniški kandidati. Prijave za sodniške kandidate se sprejema še na sestanku. Na prijave po sestanku se ne bo več oziralo. Opozorja se na sigurnost deležbo in točnost. — Tajnik.

Kino

APOLLO KINO

predvaja od torka dne 14. do vključno četrtka dne 16. septembra »Nevarna nedolžnost«. Sedem činov o gorki ljubezni, ki vplamti nedolžni deklici do svojega sopotnika na potovanju med Liverpoolom in Bombayem. Velik vihar na morju.

GRAISKI KINO

predvaja od četrtka 16. do 19. septembra »Zakon v troje«. Velikanska veseligr v šestih činih s Harold Lloydom v glavni vlogi. »Iščem ženo, naj velja kar hoče«. Ogromna veseligr v šestih dejanjih z Buster Keatonom.

KINO »DIANA« STUDENCI

predvaja od srede dne 15. septembra do vključno petka dne 17. septembra 1926 »Zigoto v nevolji«. Groteskna komedija! Burni smeh, pri vsaki sceni največja zabava.

Na čem sloni človeška slava?

Ko bi človek izgubil iz svojega telesa le tisočinko grama joda — bi ugasnila v njegovem duhu vsa radost nad življenjem, vsa čutnost, vse navdipenje in vse idealizem. Ovenela bi njegova duša rdeča in sveža koža, lasje bi postali grdi, roke bi se zalile z mastjo. Iz večerašnjega ljubljence družbe in slavnega moža bi postal na mah človek, ki je napram vsemu ravnodušen, lenuh, ki mu je malo mar za lepoto in druge mamljive vabe življenja. Če na pr. Goethejev organizem ne bi imel zadostne količine joda, bi njegov tako živ in bister um ugasnil kaj kmalu kakor kaka neznanca. Jedva vidna nočna luč. Če bi velikemu Napoleonu manjkala v krvi tisočinka grama joda, si ne bi bil nikdar osvojil sveta, ne bi se vojskoval pri piramidah, ne bi prekoračil s svojimi vojskami Alp in ne bi dospel po neskončni stapi tja k srcu ruske države. Tako piše učenjak dr. Ludovik Karel.

In tako vse, kar je v duševnem svetu človeštva, največje in najdragocenejše, vsa umetnost, kultura in slava njegove zgodovine — zavisí od tega, ali je v človeškem telesu neznan drobec neke snovi — vse zavisí od tisočinke grama joda...

Soba s soporahom 11-12 (tudi opremljena), prostora stanovanja, neizrabljene prostore, trgovske lokale, pisarne išče »Marstan«, Rotovski tr. 4. 1961

Elitni koncert

Velika kavarna

od 16. septembra

Kaplanekov

Charleson Band

Prvovrstni moderni

orkester

DNEVNO

V 1940

Veliki kavarni

Soba s soporahom 11-12 (tudi opremljena), prostora stanovanja, neizrabljene prostore, trgovske lokale, pisarne išče »Marstan«, Rotovski tr. 4. 1961

Upokojenec 1896

Na ta oglas leži v upravnih 1954

boljša ponudba.

Poceni na prodaj

Dve medeneni (mesingasti) polici, komplet s steklom, za dve večji izložbi, tri steklene omare za blago in trije pulci.

Ceno pove v krznariji Rogina, Gospodarska ulica 26, poslovođa g. Josip Grah.

je naš najboljši domači informacijski zavod ima v vseh naših zanesljivih poročilih daje informacije o vsem, posebno pa o stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in pravnih oseb ove informacije so očne, izpne in brzo so nahuja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd -ov telefon je 6-25, a brojavni nati. Argus